

Studijní blok č. 2

Ladislav Kavřík

kavrik@mail.muni.cz

Efektivnost ve veřejném sektoru

- Dosažení stavu ekonomické efektivnosti znamená, že jednotlivé volby mezi cíli a mezi alternativními způsoby jejich dosažení jsou činěny tak, aby bylo dosahováno maximálního celkového prospěchu z disponibilních zdrojů společnosti
-

Technická x alokační efektivnost

Veřejná volba – alokační efektivnost

Veřejné zakázky – technická efektivnost

Definice:

- Technicky efektivní řešení je při dosažení požadovaného výstupu s co nejnižšími náklady
  - Další definice efektivity
-

Veřejné zakázky

- ❑ Zadávací řízení je proces zadání veřejné zakázky = způsob výběru dodavatele
  - ❑ Cílem procesu je nahradit rozhodovací aparát soukromého sektoru, který zajišťuje efektivnost rozhodování
  - ❑ Způsob řešení spočívá ve snaze zajistit rovné podmínky a předem daný a známý proces výběru
  - ❑ => zachování podmínek rovné hospodářské soutěže při vynakládání veřejných prostředků
  - ❑ x omezující podmínky soutěže – viz. dále
-

Realizace projektu

- Okamžik hodnocení
    - Výběr projektu – veřejná volba
    - Hodnocení způsobu řešení – veřejná zakázka
    - Proč existuje legislativní úprava veřejných zakázek?
-

Vývoj právní úpravy veřejných zakázek

□ Legislativní proces

- zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, *účinný 14 měsíců*
  - směrnice 2004/18/ES a 2004/17/ES, které nabyly účinnosti 1. února 2006.
  - zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách – účinný od 1.7. 2006
  - hlavní změny – upřesnění x nové instituty
-

Dělení veřejných zakázek

- Veřejná zakázka:
    - Na stavební práce
    - Na dodávky
    - Na služby
-

Způsoby hodnocení

Hodnocení formální

- Kontrola úplnosti
- Kontrola náležitostí nabídky
- Kontrola splnění podmínek

Hodnocení věcné

- Hodnocení samotné nabídky
    - Cena
    - Ekonomická výhodnost nabídky
-

Stanovení požadavků

- Zadávací dokumentace
  - Zákonné požadavky
    - Obecné požadavky na nabídku
    - Kvalifikace
  - Požadavky na smluvní podmínky
    - Účelem je uzavření smlouvy
      - Dříve dával smlouvu zadavatel x dnes stanovuje podmínky (smlouvu předkládá uchazeč)
-

Stanovení požadavků

- Záměr stanovit požadavky
    - Nediskriminačně
    - Transparentně
    - Pouze k zakázce
    - Obecně
  - Realita
    - Omezují soutěž
    - Zvýhodňují konkrétní uchazeče
    - Velmi riziková část
-

Zadávací dokumentace

- ❑ obchodní podmínky, včetně platebních podmínek – dříve zadavatel předkládal návrh smlouvy, dnes stačí podmínky
- ❑ technické podmínky
- ❑ požadavek na způsob zpracování ceny
- ❑ požadavek a varianty pokud je zadavatel připustil – pouze pro kritérium ekonomická výhodnost nabídky
- ❑ podmínky a požadavky na zpracování nabídky
- ❑ způsob hodnocení nabídky – podrobně viz. dále

U VZ na stavební práce musí být součástí ZD také:

- ❑ projektová dokumentace stavby
  - ❑ výkaz výměr (i v elektronické podobě)
  - ❑ byla zrušena vyhláška 239/2004 Sb., kterou se stanoví podrobný obsah a rozsah zadávací dokumentace stavby
-

Konkrétní názvy v ZD

- zadávací dokumentace nesmí obsahovat
    - odkazy na obchodní firmy,
    - specifická označení zboží a služeb, která platí pro určitou osobu za příznačné,
    - patenty,
    - průmyslové vzory,
    - ochranné známky nebo označení původu – pokud by to vedlo ke zvýhodnění určitých dodavatelů nebo výrobků
  - výjimečně lze - není-li standardní popis přesný a srozumitelný – vždy však musí být umožněno kvalitativně a technicky obdobné řešení!!!
-

Formální hodnocení

□ Okamžik hodnocení

- Má několik částí
  - Hodnotí se relativně samostatné části – hodnotí se odděleně
  - Následky porušení vychází z okamžiku hodnocení
-

Úplnost nabídky

- Hodnocení dle § 71 odst. 8 zákona
    - Jazyk nabídky
    - Podpis oprávněné osoby
    - Nabídka obsahuje všechny dokumenty požadované v zákoně a zadávací dokumentaci
-

Jazyk nabídky

- Zadavatel si stanovuje požadavek na jazyk, ve které má být nabídka podána
    - Vždy může být čeština
    - Pro zahraniční dodavatele – např. angličtina, němčina
    - Prokázání kvalifikace – umožní se dokumenty v originálním jazyce
-

Podpis oprávněné osoby

- vlastní jednání
    - statutární orgán
  - zastoupení
    - smluvní
      - plná moc
      - prokura
    - zákonné
      - pověřená osoba
-

Úplnost dokumentů

- Nabídka obsahuje všechny dokumenty požadované v zákoně a zadávací dokumentaci
    - Zkoumá se pouze to, zda je dokument v nabídce obsažen, nikoliv jeho obsah (např. pojistná smlouva, referenční listiny, apod.)
-

Úplnost nabídky

□ Nesplňuje

- Vyřazena hodnotící komisí a vyloučena zadavatelem – není moc šancí na obranu
  - Zadavatelé zde vylučují i proto, že dokument není dle požadavků – chyba
-

Hodnocení kvalifikace

- ❑ Základní kvalifikační předpoklady
- ❑ Profesní kvalifikační předpoklady
- ❑ Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady
- ❑ Technické kvalifikační předpoklady

- ❑ Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady a technické kvalifikační předpoklady nemohou být předmětem hodnotících kritérií!!!

Prokázání splnění kvalifikace podle požadavků veřejného zadavatele stanovených v souladu se zákonem je předpokladem posouzení a hodnocení nabídky uchazeče.

Základní kvalifikační předpoklady

- Splňuje uchazeč který:
    - Nebyl trestaný (viz. zákon, které trestné činy)
    - Nenaplnil skutkovou podstatu jednání nekalé soutěže formou podplácení
    - Neprobíhá s ním insolvenční řízení
    - Nemá nedoplatky na daních, sociálním a zdravotním pojištění
  - U podlimitních zakázek lze prokázat formou čestného prohlášení
-

Profesní kvalifikační předpoklady

- Uchazeč předkládá následující doklady, kterými prokazuje schopnost dodat předmět veřejné zakázky:
    - výpis z obchodního rejstříku
    - doklad o oprávnění k podnikání – živnostenský list nebo výpis z živnostenského rejstříku
    - doklad vydaný profesní samosprávnou komorou
    - doklad osvědčující odbornou způsobilost dodavatele
-

Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady

- Uchazeč předkládá následující doklady, kterými prokazuje svou ekonomickou stabilitu:
    - Pojistná smlouva
    - Poslední zpracovaná rozvaha
    - Údaj o celkovém obratu za poslední 3 účetní období
    - Cokoliv dalšího, co si vymezí zadavatel a vztahuje se k dané zakázce
  - V zadávací dokumentaci musí zadavatel určit:
    - Rozsah, způsob a minimální úroveň
-

Technické kvalifikační předpoklady

- Nejrozsáhlejší seznam možných požadavků:
    - Referenční zakázky
    - Seznam techniků
    - Popis technického vybavení
    - Vzorky
    - Osvědčení o vzdělání
    - ISO
    - atd.
  - Slouží spíše k omezování soutěže – nejčastěji, pokud některý z dodavatelů nedodrží předepsané náležitosti
-

Soulad s požadavky zadavatele

- Soulad s požadovaným předmětem
  - Soulad s obchodními podmínkami
    - Otázkou je, pokud dodrším požadavky a přidám si něco, co nebylo upraveno (smluvní pokuta)
  - Nelze sankcionovat za nedodržení počtu kopií, řazení dokumentů či špatný slovosled u prohlášení
-

Posouzení vyhodnocení

- Hodnotí se vše formou splní x nesplní
  - Možnost za určitých okolností vyzvat k vysvětlení
    - Pokud je prokázáno a není jasný výklad
    - Pokud zadavatel požaduje další dodatečné dokumenty
    - Pokud dokumenty nejsou v požadované kvalitě (originál vs. kopie)
-

Důsledky formálního hodnocení

- Požadavky na formální obsah nabídky a na kvalifikační předpoklady jsou zákonem povolené způsoby omezení hospodářské soutěže
  - Nadměrné užívání = neodůvodněné omezení soutěže a z toho plynoucí negativa
  - Příklady – kvalifikace
-

Současná ekonomická situace

- Vlivy na vynakládání veřejných prostředků
  - Pozitiva vs. negativa
  - Efekt vytěsnění x investice do infrastruktury
-

Přestávka

..... a to je zatím všechno, pokračování
za chvíli.

Hodnocení nabídek dle ceny

□ Cena

- Dle § 78 odst. 1 písm. b) zákona o veřejných zakázkách
  - Základní způsob hodnocení
-

Kritérium hodnocení

$$C \rightarrow \min$$

Kde C je nabízená cena za realizaci veřejné zakázky

Výhody hodnocení pouze podle ceny

□ Výhody

- Jednoduchost
  - Přehlednost
  - Transparentnost
  - Rychlost
  - Objektivní !!!!
-

Nevýhody hodnocení pouze podle ceny

□ Nevýhody

- Zohlednění pouze jednoho kritéria při realizaci
  - Omezená použitelnost u služeb
  - Cena jako taková má vypovídající hodnotu o nabízeném plnění – je nosičem informací
  - Obecný odpor k používání – objektivní
-

Podmínky použití

- Přesná specifikace předmětu plnění
    - Podmínka hospodářské soutěže
    - Problém u služeb
    - Zákaz odkazu na konkrétní značky
  - Ochota používat
    - Prostředí veřejných zakázek
-

Hodnocení nabídek dle ekonomické výhodnosti

- Ekonomická výhodnost nabídky
    - Dle § 78 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách
    - Výrazně častěji používaný způsob hodnocení
-

Kritérium hodnocení

- Vícekritériální hodnocení
    - Vždy je součástí cena
    - Jakákoliv další kritéria vztahující se k nabídce (viz. např. Rozhodnutí ÚOHS S117/05)
    - Naproti tomu hodnocení kvalifikace a § 50 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách
-

Kritérium hodnocení

- Variantní dle vyjádření zadavatele - bodové
    - Maximalizace bodového ohodnocení
    - Minimalizace záporných bodů
  - Požadavek pouze popsat způsob hodnocení
  - Dříve vyhláška 240/2004 Sb. – dnes stále nejvíce využívaný systém
-

Dílčí hodnotící kritéria

- Objektivní x subjektivní
    - Výčet je demonstrativní – není konečný
    - Není stanoven poměr
    - Není stanoveno, která se mohou kdy použít
    - Snadný způsob manipulace s výsledkem
    - Obtížně vyjádřitelná
-

Objektivní hodnotící kritéria

- Jsou vyčíslitelná v nabídce
    - Cena
    - Záruční doba
    - Termín plnění
    - Smluvní pokuta
    - Provozní náklady
    - Návratnost nákladů
    - Apod.
-

Subjektivní hodnotící kritéria

□ Hodnotí zadavatel

- Technická úroveň nabízeného plnění
  - Kvalita
  - Estetické a funkční vlastnosti
  - Zabezpečení dodávek
  - Vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí
  - Apod.
-

Základní způsob hodnocení

- Vychází ze zrušené vyhlášky 240/2004 Sb.
  - Pro hodnocení nabídek použije hodnotící komise bodovací stupnici v rozsahu 0 až 100. Každé jednotlivé nabídce je dle dílčího kritéria přidělena bodová hodnota, která odráží úspěšnost předmětné nabídky v rámci dílčího kritéria.
-

Způsob hodnocení

- Pro číselně vyjádřitelná kritéria, pro která má nejvhodnější nabídka maximální hodnotu kritéria, například doba záruky, výše smluvní pokuty, získá hodnocená nabídka bodovou hodnotu, která vznikne násobkem 100 a poměru hodnoty nabídky k hodnotě nejvhodnější nabídky.

Počet	Hodnota nabídky
bodů = 100 *	-----
Kritéria	Hodnota nejvhodnější nabídky

- Maximalizační kritérium
-

Způsob hodnocení

- Pro číselně vyjádřitelná kritéria, pro která má nejvhodnější nabídka minimální hodnotu kritéria, například cena nabídky, doba provádění, získá hodnocená nabídka bodovou hodnotu, která vznikne násobkem 100 a poměru hodnoty nejvhodnější nabídky k hodnocené nabídce.

$$\text{Počet bodů} = 100 * \frac{\text{Hodnota nejvhodnější nabídky}}{\text{Hodnota nabídky}}$$

- Minimalizační kritérium
-

Výhody x nevýhody

□ Výhody

- Proporcionální hodnocení nabídek proti sobě
- Jednoduchý na vyhodnocení
- Při správném nastavení je „neprůstřelný“

□ Nevýhody

- Obtížné objektivní nastavení hodnotících kritérií obecně
  - Zneužitelný přes subjektivní kritéria
  - Bodová hodnota záleží na tom, co nabídnou ostatní uchazeči
-

Příklady nesprávného použití

- ❑ Velký důraz na subjektivní kritéria
  - ❑ Použití nerelevantního kritéria
  - ❑ Velká váha na nedůležitém dílčím kritériu
-

Příklady správného použití

- ❑ Omezená váha subjektivního kritéria
  - ❑ Kritéria vztahující se k nabídce
  - ❑ Intervalové omezení některých kritérií (záruka, smluvní pokuta, apod.)
  - ❑ Zvážení přílišného dělení kritérií
-

Závěr

..... a to je vše, pokračování příště.
